

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

<p>Szerkesztőség: Főtér 27. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Megjelen minden vasárnap reggel. Kéziratok nem adatnak vissza.</p>	<p>Előfizetési díj: Egész évre 8 kor. Félévre 4 kor. Negyedévre 2 kor. Hirdetéseket: a kiadóhivatal mérsékelt árjegyzék szerint számít. Egyes szám ára 16 fill.</p>	<p>Kiadóhivatal: Weisz Márk könyvkereskedése, hová az előfizetés-é hirdetési díjak küldendők. Nyilttér petit sora 60 fill</p>
--	--	--

A csongrádi népkör.

— Ajánlva a szegedi kir. ügyészségnek. —
Csongrád, 1900 nov. 11.

A magyar kir. belügyminister — mint azt lapunk más helyen olvasható — megsokalta a csongrádi anarkhista fészkek üzelmeit és erélyes kézzel véget vetett a titkos anarkhisták felekezet elleni uri osztály elleni és hatóság elleni működésének.

A magyar közigazgatás szegyéne nére válnék, ha akkor, mikor az olaszországi anarkhistákat ország-szerte üldözi a kormány, tétlenül elnézte volna azt, hogy néhány félrevezetett irástudatlan ember társaságában, egy féleszű pap a helyi hatóságokat a legczudarabb roszakarattal éveken át gyalázza, rágalmazza, működésükben erőszakosan megakadályozza.

Am a kir. ügyészség tétlen kezekkel elnézi hogy itt az anarkhia fölbujánozzék; s daczára a feljelentéseknek, eddig alig érezte magát indítatva arra hogy, a közigazgatás védelmére lépéseket tegyen, az itteni anarchikus üzelmek ellen.

A m. kir. belügyminiszter jogéretét fényesen bebizonyítja, dicséri az a körülmény, hogy reá tette immár kezét erre a veszedelmes anarkhista fészkekre, amely azt tartotta feladatának, hogy vért kiáltson, és tüzet okádjon a magyar uri osztály ellen, hogy halált kiáltson a zsidófelekezet tagjainak fejére, — és megtámadja a helyi hatóságokat, hogy a «bosszu és cselekvés» órájában megtorlással fenyegetessék épen azokat, akik a törvényeket, a királyt és a hazát szolgálják, hűséget esküdve az igazságnak.

Két feljelentés tételét már eme fenyegetés miatt a szegedi kir. ügyészséghez még a múlt hóban: de még mai napig sem történt a szegedi királyi ügyészség részéről intézkedés az iránt, hogy eme vakmerő bujtogatást a büntető igazságszolgáltatás keze megállítsa útjában, mielőtt az beválthatná ígérését.

Csongrád község képviselőtestülete és Csongrádvármegye törvényhatósága felháborodva az anarkhista üzelmek arcátlanságán, elhatározta, — hogy az országos kormányhoz, a képviselő házhoz, a váci egyházmegye püspökéhez,

az igazságügy ministerhez felir és kérelmet intéz aziránt, hogy feltárva az itt uralkodó anarchikus viszonyokat, a hazaáruló, törvényt tipró, hatóság, osztály s felekezet ellen gyűlöletet hirdető bujtogatók megbüntetését, a megbántott jogrend és emberiség nevében kérni fogja.

Csongrád község lakosai, különösen a zsidó hitfelekezet tagjai azonban hasztalan várták eddig, hogy ez a felirat fel fog küldetni: mert nem rendelkezik a községi közigazgatási apparátus a Belügyministerium erélyével, gyorsaságával: a kérvények, a feliratok még ma sem lettek felterjesztve.

Most tehát arról van szó, hogy személyesen átmennek a vármegye alispánjához, s megkérlik aziránt, hogy tegyen haladéktalanul felterjesztést az igazságügyministerhez és a váci egyházmegye püspökéhez: az itt garázdalkodó, s osztály és felekezet ellen veszedelmesen bujtogató anarchikus fökolompos és büntársai ellen, erélyes fellépést sürgetve.

Haladéktalanul cselekedjenek — míg nem késő!

Emlébeszéd.

Elmondta dr. Cicatrics Lajos várm. főjegyző, Csongrád vármegye 1900 évi okt. 31-én tartott közgyűlésén, Elzsébet királyné arcképeinek teleplezése alkalmából.

(Folytatás.)

A nagyidők száműzöttjei visszatérve a haza főujere az ő ajkairól hallották először a kiengesztelődés kegyteljes szavait: minden csapás, mely közeletünket érte, az ő nagy szívében keltett először visszhangot. Leszalva a trón magaslataról megjelent nagyjaink ravatalánál, szemének harmateseppei összefolynak a nemzet könyveire: a koszorú, amelyet Elzsébet Deak hercegnék ravatalára helyezett, s a könnyek, a melyeket a leghivebb barátoknak, Andrassynak koporsojára hullatott, — az ég vigasztalása volt a gyászoló magyar nemzet számára: — s mégis, a ki ment a jötekonyság és az engesztelés angyala jart közöttünk, fején a martirok tövis koronáját hordozá.

Mintna Isten legtekélyesebb teremtményét akarta volna próbára tenni, azokban sújtá őt kemény végzete, a kik a természet törvényei szerint szívéhez legközelebb állottak.

Az első nehéz megpróbáltatás 1857 május 28-án érte magyarországi diadalutjának verőfényes napjaiban: Debreczében, a magyar érzés e tipikus városában fogadta a felséges uralkodó pár a nemzet hódolatát, a midőn a táviró megvitte hozzájuk a vészirt első szülött leányuk, a meg alig két éves Zsófia főhercegnő súlyos betegségéről. A felségek körutazásu-

kat megszakítva az aggódó szülőiszeretet szárnyain repültek Budára, — de bármennyire siettek, szerető szívük melegsége már nem űzhette el a kórt, — s a kisded főhercegnőt szülőinek ölelő karjai közül ragadta ki a halál.

Évekig hordozta szívébe zárva a királyné a nagy veszteség feletti fájdatmát, mignem a hit vigasztalása, királyi hitvesének gyöngéd szeretete és termékenyítő ifjú életerő visszaszereztek lelkének derült nyugalmat.

A boldogság e derült nyugalmat dulta fel a második csapás, mely Rudolf váratlan halála által sújtotta.

Ki tudná szavukba önteni a királynő is az anya fájalmát forrón szeretett egyetlen fiának, a trón örökösének ravatala felett?

A végzetes szerencsétlenség első pillanataiban még vigasztaló angyalként állott királyt férjének oldalán, de a koporsót, a mely örökre magába zárta az anya minden büszkeségét és reményét, már nem kísérhette el a béke csarnokába: gyenge szervezete leroskadt a reá nenezedő bánat terhe alatt.

A kit egyszer melegítő napja volt a trónnak, — kerülte a fényt, elvonulva a nyilvános élni zajától, messze idegenben, a természet magányában keresett gyógyító balsamot sajgó sebére.

Évek jöttek, évek multak, s mi néma aggódással kísértük a lelki szenvedések vándorlásaiban, vajjon fogjuk-e őt viszontláthatni, fogjuk-e még szerető szívének kisugárzó melegségét érezni?

Mily kicsinyhűtűek voltunk nem tudva, hogy a szeretet legyőzi a legnagyobb bánatot is.

Államunk 1000 éves fennállásának emlékünnepe hozta őt vissza utólszor a haza földjére.

A messze távolban is megérezte hű magyar nemzetének szive dobbanását: ő tudta, hogy a fény és pompa, a mit a nemzet hivatására, dicsőséges multjára és annak szenvedéseire büszke nép lelkese-dese megteremt, csak hű csillogás maradj, ha át nem hatja azt a szeretet melegsége.

Egy pillanatra megfeledkezett lelkének nagy bánatáról s szenvedéseiről. Eljött hozzánk, hogy a miért egész életén át küzdött és fáradott, megvalósulni lássa a boldog ifjúkor álmait egy népei rajongó szeretete által környezetett agg fejedelem dicsőségéről, és a trón iránti hűségben egygye forrt nemzet boldogságáról.

Ma is szemünk előtt lebegnek fenéséges atakjának körvonalai, a midőn a királynak oldalán, mely gyászba öltözve mint a bánat angyala fogadta a nemzet utolsó hódolatát.

A szeméből legördülő könnyecseppek s az ajkairól önkentelen elrebbenő sohaj — «őn mennyire szeretnek engem itt», voltak áruló bizonyosságai, hogy a nemzet rajongó szeretetének nyilvánulása az ő banatos lelkében is visszhangra talált. S mégis eltávozott, népek imája örködött felette, s egy óvatlan pillanatban az orvul rea tamadó gonoszság áldozata lett.

Lelkének nemessége, miként a fény-sugár, áttört a trónnak bitorán, az uralkodó

codás dicsősége csak teher volt lelkének: a nagyvilág zajától örömet félrevonulva a családi tűzhely csendes örömei között, vagy a természet magányában kereste a boldogságot.

A szívéből kiáradó végtelen szeretet megaranyozta azok életét is, a kiket a szerencse boldogító közelségébe juttatott. Mint Arpádházi Szent-Erzsébet, leszállott a trón magaslatáról, a vigasztalás és a jótékonyág angyalaként felkereste a bánat, a szenvedés és a szegénység tanyáit s a merre járt, áldott léptei nyomán megnyugvás, enyhülés és áldás fakadt.

Templom volt a szív, a melynek vérét ontotta a legsátánibb örület; a végtelen szeretetnek és a kimondhatatlan szomorúságnak temploma és a mienk volt minden szeretete, áldott keze pazarul szórta közénk gazdag szívének kincseit, magának a bánatot tartotta meg csupán, abból nem adott senkinek, némán hordozta vonagló lelkének szenvedéseit idegen tengerek és bércek között.

Megdicsőült szellem, az üdvözültek honában, — hozzád emeljük fel szívünk fohását. Légy vigasztalásunk és őriző angyalunk: veszélyek között oltalmazd a Királyt és a Hazát, hogy a kik szivedhez legközelebb állottak, a te érdemeid által már e földön üdvösséget nyerjenek.

(Vége.)

Alapszabályai

a Csongrádi szőlősgazdák szövetkezete című egyesületnek.

(Folytatás)

III. Fejezet.

A szövetkezet működése. Mérleg. Nyereség.

16. §. A szövetkezet az üzem megkezdéséhez, illetőleg folytatásához szükséges forgó tőkét — a mennyiben a tagok befizetéseiből s a termékek eladásából befolyó összegek e célra elegendők nem volnának — kölcsön útján szerzi be. A felvehető kölcsön maximális összegét a közgyűlés állapítja meg. Ezen korláton belül az igazgatóság a szükséghez képest veszi igénybe a szövetkezet hitelét.

17. §. A szövetkezet a tagok szőlőjét az igazgatóság által előre megállapított egyenlő áron veszi át s készpénzzel fizeti ki. A bort eladván: ennek árát osztja fel a tagok között, a kezelési költségek levonása után, a beszállított szőlő mennyiségének és értékének arányában.

18. §. Az üzletév a naptári évvel kezdődik.

19. §. A szőlő beszállításának módjára és idejére, valamint a szőlő- és gyümölcsértékesítésre nézve az igazgatóság által megállapított ügyrend mértékadó. A szövetkezet aláveti magát a központi szövetkezet t. i. az Országos Hítel szövetkezet szabályainak s könyvvezetését és ügyvitelét a központi igazgatóság utasítása szerint rendezi be. A központi igazgatóságának jogában áll, hogy megbízottai által a szövetkezet könyv- és üzletvitelét, pénzkezelését ellenőrizhesse, a felügyelő-bizottság, valamint az igazgatóság ülésén részt vehessen, az ülésekről felvett jegyzőkönyvekbe s egyáltalán a szövetkezet összes irataiba bármikor betekinthessen és a szükséges kimutatásokat és adatokat bekövetelhesse.

20. §. A mérleg fellállításánál a következő szempontok irányadók.

1. A szövetkezet borkészlete, a becsánál 20%-kal kisebb értékben, az ingatlanok s a leltár pedig a beszerzési árból évenként történendő 10%-os leirással veendő fel.

2. Az üzletrészek, valamint a tartalékalap is, a tartozások közé sorozandók.

3. A kétes követelések valószínű értékük szerint veendő számításba, míg a behajthatlanok lejegyzendők.

4. Az első szervezés költségeiből a követelések közé csak annyi vehető fel, a mennyi azoknak legfeljebb öt évre való

felosztása mellett az illőtő üzletév után fenmarad.

5. A cselekvő és szenvedő állapot összehasonlításából eredő nyereség, vagy veszteség, a mérleg végén különösen ki-tüntetendő.

6. A közgyűlés elé terjesztett évi mérleg helyes felállításáért az igazgatóság és felügyelő-bizottság tagjai egyetemlegesen felelősek.

21. §. Az évi tiszta nyereség 25%-a a tartalékalaphoz csatolandó. A fenmaradó 75%-ból fizetetik ki az üzletrészekre eső legfeljebb 4%-os kamat és a termelők között az általuk beszállított must érték-összegének arányában felosztandó részesedés.

IV. Fejezet.

A szövetkezet szervezete.

22. §. A szövetkezet közegei;

- az igazgatóság,
- a felügyelő-bizottság és
- a közgyűlés.

Igazgatóság.

23. §. Az igazgatóság a közgyűlés által 1 évre választott 15 tagból áll, akiknek $\frac{1}{4}$ része 1 holdnál kisebb, $\frac{1}{4}$ része 2 holdnál kisebb $\frac{1}{4}$ része 3 holdnál kisebb $\frac{1}{4}$ része 3 holdnál nagyobb területes gazdák közül választható azonkívül hivatalból tagjai: a főszolgabíró, főbíró és az országos hitelszövetkezet kiküldötte.

Az igazgatóság a saját kebeléből választja meg az elnököt, az alelnököt, az ügyvivőt s a könyvvezetőt.

Ha az igazgatósági tagok száma négy-nél kevesebbre csökkent: az igazgatóság rendkívüli közgyűlést hív össze, mely azt a még hátralévő működési időtartamra új tagokkal egészíti ki.

24. §. Az igazgatóság határozatképes, ha az elnökkel együtt legalább három tag van jelen. A határozatok szótöbbséggel hozhatók; egyenlő szavazatok esetén az elnök szava dönt.

25. §. Az igazgatóság hatásköre:

- megválasztja és szerződési szövetkezeti tisztviselőket, megállapítja az ügykezelést;
- az ügyvivőt, könyvvezetőt az pinczemestert állandóan ellenőrzi;
- a tagok felvétele iránt határoz;
- a közgyűlés által megállapított határokon belül (12. §.) kölcsönt vesz fel s a rendelkezésre álló összegek elhelyezéséről gondoskodik;
- az elmúlt év mérlegét legkésőbb egy hónap végeig a felügyelő-bizottsághoz átteszi;
- minden év utolsó napján leltárt vesz fel;
- a szövetkezet összes ügyeit, melyeket az alapszabályok más közegeknek fenn nem tartanak, felelősség terhe alatt intézi s örökös az alapszabályok, valamint a törvény szigorú betartása felett.

26. §. Az igazgatóság által megszavazott kiadásokat az igazgatósági határozat korlátain belül az elnök utalványozza. Ugyan ő ír alá minden oly ügyiratot, melyek a szövetkezet vagyonát nem érintik. Ellenkező esetben czéggjegyzés válik szükségessé.

27. §. A czéggjegyzés akként történik, hogy két igazgatósági tag a szövetkezet írott vagy nyomtatott bélyegzője alá nevét írja.

28. §. Az igazgatóság, úgy a raktáron tartott készletekért és anyagokért, valamint mulasztásából, vagy az alapszabályokba ütköző cselekedeteiből eredő károkért törvényszerűleg felelős.

Felügyelő-bizottság.

29. §. A felügyelő-bizottság a közgyűlés által kezdetben egy, később három évre választott hat tagból áll, kik bármi-

kor újból választhatók, Tagjai díjazásban nem részesülnek.

A felügyelő-bizottság kötelessége:

- az üzletmenetet, pénztárt, könyvvezetést, pinczegazdaságot s az igazgatóság működését szigorúan és rendszeresen ellenőrizni;
- az igazgatóság által megállapított mérleget átvizsgálni s az eredményről a közgyűlést, egybehívni.

(Folyt. köv.)

UJDONSÁGOK.

— **Képviselő választás.** Gajári Ödön, országos képviselő, Belényesen fog felépni, hogy a Beöthy Algernon halálával megüresedett kerület képviselőjét átvegye. Ha megválasztják, ami bizonyos: úgy még bizonyosabb az, hogy Csongrád részéről szerzett mandátumát leteszi. E szerint kilátása van egy kis korteskedésre a mindig forrongó és legsötétebb Csongrádnak. A közönség nagy része a vármegye ékes szava főjegyzőjének nevét hangoztatja jelölt gyanánt.

— **Felrobbant anarchista fészkek.** A csongrádi 48-as népkör működését a Belügyminiszter felfüggesztette, a népkör ellen a vizsgálatot elrendelte, és a vizsgálat során tapasztaltak után fog határozni a népkör végleges felosztása iránt. A haladéktalanul meginduló vizsgálat az alispán — Mátéffy Kálmán főszolgabírót bízta meg. A belügyminisztert az indította erre az eljárásra: mert több év óta tapasztalta hogy Csongrádon állandóan osztály elleni, felekezeti elleni és hatóságok elleni izgatásokkal foglalkozik egy kisded csoport: amelynek fészke a hírhedt anarchista népkör, élén a leganarchistább Hegyi pártárral. **Mult héten azt tárgyalták a kör tagjai, hogy agyon kellene ütni minden zsidót.** És a csongrádi zsidóság? Bátran és szépen — hallgatnak. Sőt mikor védelmükre szót emelt Söhlyá főjegyző, ne hogy szavazni kelljen Hegyi ellen, akit a háta megett ököllel fenyegetnek — kánforra válnak. És csodálkoznak hogy Hegyit ők nem bírják elhallgattatni!

— **Éretlen tréfa.** Valami félben maradt **«ujság betyár»** a héten azzal ültette fel a fővárosi lapokat, hogy a csongrádi 48-as népkört a főszolgabíró karhatalommal bezáratta. Ebből pedig egy szó sem igaz, mert a főszolgabíró még semmiféle intézkedést sem tett a népkör ügyében.

— **A szüreti kihágások.** Megszoktuk már, hogy Hegyi Antal minden lében kanál szeretne lenni, s valósággal úgy szerepel, minden közügyben, minden hatósági rendelet elleni okvetetlenkedésben, mintha a plebániái hiatal volna a közgazgatás vezetésével megbízva. A szüreti idő előtt azt hirdette a Tiszavidékben, hogy kikellene önteni azoknak a gazdáknak összes borait, akik idő előtt fognak szüretelni. A főszolgabírói hivatal, látván, hogy véget kell vetni ama tarthatatlan állapotnak, amely szerint senki sem tartja be a szüreti határidőt: elrendelte, hogy jelentsenek be hozzá minden gazdát, aki áthágja a szüreti tilalmat. De aztán, hogy a járás erélyes főtitkárja kiadta a rendeletet — megfordította Hegyi a köpenyét — és azóta kézzel-lábbal okvetetlenkedik, izgat a hatósági rendelet ellen, míg körmére nem ütnek. Az embereket azzal ámitja, hogy nincs szabályrendelet, sem törvény arra, amely eltiltaná a korai szüretelést, s az soha ki nem lett hirdetve: holott 1886 évben 21 sz. közgyűlési határozattal kimondta a vármegye törvényhatósága szabályrendeletileg, miszerint a szüret idejét minden évben a hatóság állapítja meg, s aki hamarabb szüretel, az kihágást követ el és mint ilyen büntetendő. A dologban most az a sajtáságos, sőt komikus, hogy Hegyi Antal a Tiszavidéki Takarékba csödit a megbírságot gazdákat és azzal ámitja őket, hogy a hatóságnak nincs joga

őket megbüntetni, mert törvény nem tartalmazza fel a hatóságot a szüreti határidő felállítására, s ő egyre-másra iratja velük alá a nyomtatott felebbezéseket — amelyeknek minden betűje azt árulja el, hogy — anynyt ért a közigazgatáshoz, mint az ókori Apelles — néhai csizmadiája a piktorsághoz. Ugy látszik, hogy a Tiszayidéki Takaréknak sem mehet jól a sora — ha már zugirászattal is ráér foglalkozni.

— **Kinevezett trachoma orvos.** A belügy-minister dr. Schwarz Izsó táblári orvost Csongrád község trachoma orvosává nevezte ki, s az újonnan kinevezett orvos már f. hó 6-án el is foglalta hivatalos állását. Dr. Schwarz Izsót, igen humanus, nagyon jó modoru orvosnak mondják, mi is úgy ösmerjük, sépen ilyen ember kellett Csongrádon, aki tud a néppel bántani.

— **Tanyai iskolák.** Az állammal kötött szerződés értelmében köteles lenne az állam az iskolákat ellátni tanerőkkel és azokat fizetni: de a csongrádi tanyák oly zsumfoltak, hogy egy-egy iskolában 130,—140 gyermek is beszorul, holott csak 60—70 gyerekre van elegendő hely. Elképzelhetni most már, hogy milyen levegőben fulladoznak a gyermekek 8 órától 12 óráig és délután 2 órától 4 óráig. És milyen lehet a tanító helyzetek, akinek 140 gyermek előhaladásával, kiképzésével kell foglalkozni? Legsürgősebb volna a Szent-Imre és Szent-István iskola közegészségügyi hiányain segíteni: mert ott a legzsuffoltabbak az iskolák. Azonkívül a Maszlag-halmi iskolánál a kút oly ronda, elhagyott állapotban van, hogy a gyermekek még vízhez sem juthatnak. A járási orvos jelentést tett e tárgyban a főszolgabírósnak utján a gondnokságnak. A községnek legalább még hat tanyai iskolára lenne szüksége, hogy ezeken az állapotokon segítve legyen — s minthogy a kormány előlegezi az összes építési költségeket harmincz évi törlesztésre: évenként alig kerülne a törlesztés a községnek 500 frtjába — s hogy mily sokat nyerne ezzel Csongrád közművelődése, polgárosodása? — azt nem is lehet eléggé méltatni, annak, aki mérlegelni tudja Csongrád népének elmaradottságát, Binét 1500 frt fizetéséhez viszonyítva.

— **Okirat hamisítás.** Az állami anyakönyvi hivatalnak temérdek dolgot ad a csongrádi plebániánál előfordult rendetlen anyakönyvi bejegyzés, amelynek eredménye az egyremásra előforduló kiigazítási eset. Azonban megtörténnek olyan dolgok is, hogy hamis okiratok kiállításával komplikálódnak az efféle kiigazítási esetek. Így történt a Szalkai Szabó István születése anyakönyvének kiigazításával is, amelynél Hegyi Antal a valóságban meg nem felelő másolatot állított ki önkényesen f. év július hó 7-én: s most októberben a bekívánt másolatban egészen ellenkező okiratot állított ki. Az esetet, mint hogy az a büntető törvénykönyv 395 és 397 §§-ba utköző közokirat hamisítás vétségét képezi, a hatóságnak feljelentették. Nagyon kár volt tehát Hegyi Antal plebánus urnak a csongrádi állami anyakönyvi hivatal ellen kirohanást intézni — mert ő bánja meg — ha betörte majd a fejét.

— **Lopott tehén.** Talicska Jánosné és Sajtos Mihályné éjjeli foglalkozás után néztek nem rég — s kieszték, hogy erre legjobb módszer volna a tehénlopás. Elmentek tehát Kósa Pálné tanyájára, az akolból kikötötték a tehenet, s szépen elhajtották. Azonban rajta csipték őket, s most jobb időnkig aligha nem abba kell hagyniok azt az éjjeli foglalkozást, amely oly szerencsétlenül kezdődött.

— **Közveszélyes mezőőr.** Általános a panasz a csongrádi mezőőrök ellen, akiket az előjáróság nem tud — vagy nem akar fegyelmezni: s ennél fogva ahelyett hogy a határt őriznék, itthon csinálnak nap-nap mellett olyan botrányokat, hogy maholnap közveszélyes Rózsa Sándorok gyanánt emlegetik őket. Rá is szolgálnak. Így a multkor Vincze József csanyi mezőőr virtusáról adtunk hirt, most meg Keller József csongrádi mezőőr játszott

el a Savanyú Jóska rabló betyár szerepét, aki a f. hó 7-én, egyik csongrádi kocsmában pisztolylyal ijeggette az ott busuló Lakatos János putribeli cigányt, s azzal fenyegette, hogy lelővi, ha neki ellene mer szólani.

— **Sikkasztó adófizető.** Laczkó Illés erős függetlenségi emberhírében áll Csanynon, aki még a község házára is feltett kalappal jön be. Mert ő abban a téves felfogásban leledzik, hogy az a magyar szabadság, ha neki mindent szabad megcselekedni, s a törvényt kifigurázhatja, a a hatóságokat lepiszkolhatja. Hát ezt a szép szokását büntetlenül gyakorolhatta eddig, míg végre beleütközött a büntető paragrafusokba: ahol kitorheti a nyakát. Ugyanis f. hó elején, adóba lefoglalt 2 drb. lovát a község házáról elsikkasztotta, s ezért másnapra a már rég kítűzött árverést meghiusította. A feljelentés folytán megindult ellene a vizsgálat, s néhány száz forint pénzbüntetés és egy pár hónapi dutyi majd megtanítják őt arra, hogy vége van a Rózsa Sándor féle szabadságnak: mert ma már megcsipik az embert — ha elsikkaszt egy garast! — Nem úgy mint a Sima ténsur idejében: mikor ő és a csongrádi plebános ezereket sikkasztottak — szabadon, bántatlanul.

— **Verekedő bíró.** Hogy a mezőőrök verekednek a kocsmában, ahelyett hogy a határt őriznék, ahhoz már hozzá szokott a közönség: de hogy a községi előjáróság fejei is verekedjenek — arra eddig nem volt példa. Mindazonáltal még is megessett ez a fátum a tömörkényi bírón, akinek becsület érző szíve megsugta, hogy ilyenek után nem maradhat a bírói székben, és be adta lemondását. A dolog úgy történt, hogy ő Balog Márton házába f. hó 5-én be akart rontani, s mivel csak Balogné volt odahaza, kis fiával; nem eresztette be, mire a bíró indulatosan betörte az ajtót és az öt hónapos teherben levő Balog Mártonét úgy oda lökte az asztal sarkához — hogy az asszony rögtön elájult, és orvost kellett hozzá hivatni, a beállott életveszélyes vérzés miatt. Az esetet az ügyészségnek azonnal bejelentették.

A kítartás. Az életben már sok, nagyon sok kísérlet eredményre vezetett, ha kellő kítartás támogatta a kísérletezést. A mindennapi életben a legtöbb vállalkozás többnyire azért nem sikerül, mert ha nem mutatkozik eredmény azonnal, a vállalkozóknak még akkor is kifogy a türelmük, ha azt látják, hogy csak a jövőben lesz meg a biztos siker. Így vagyunk az osztálysorsjátékkal is. Sok, nagyon sok a nye-

remények száma; csakhogy mindenki egyszerre nem nyerhet főnyereményt, azonban ha a kítartásra is sulyt helyezünk, akkor az eredmény nem fog elmaradni. Bátran állíthatjuk, hogy a mi magyar osztálysorsjátékunk az egész világon a legjobbak közé tartozik. A huzások már november hó 15. és 16-án kezdődnek és a sorsjegyek árai a következők: $\frac{1}{8}$ sorsjegy 75 kr., $\frac{1}{4}$ sorsjegy 1 frt 50 kr., $\frac{1}{2}$ sorsjegy 3 frt., $\frac{1}{1}$ sorsjegy 6 frt. A sorsjegyvásárló közönségnek ajánlatos, hogy sorsjegyeit megbízható helyen vásárolja. A Török A. és Tsa bankháza Budapest, Váci-körut 4/a. mindama előnyöket biztosítja vevőinek, melyeket egy szolid, reális és megbízható cégétől elvárhatunk és így bátran és bizalommal vásárolja e különben is szerencsejéről ismert cégénél sorsjegyeit.

— **Csak 4 koronáért** 200.000 korona nyerhető. Különösen kedvező nyerési esélyeket nyújtanak az ő Felsőge által engedélyezett új államsorsjáték sorsjegyei, minthogy 18,123 sorsjegy 418,640 korona készpénzben kerül egyszerre sorsolásra és a főnyeremény 200,000 korona. Állami felügyelet és kezesség. Minthogy e 4 koronás sorsjegyek előreláthatólag gyorsan elfogynak, ajánlatos, hogy ily sorsjegyekre szóló megrendelések a Nemzeti Pénzváltó Részvénytársaságnál (Budapest, Gizella-tér Haas-palota) mielőbb, de legkésőbb 8 napon belül beküldessenek. A nevezett intézetnél osztálysorsjegyek is kaphatók eredeti áron és megjegyezzük, hogy ez egyúttal az ország legnagyobb osztálysorsjegy-elárúsító helye, mely a sorsjegyvevőknek a legnagyobb előnyöket és biztonságot nyújtja.

Felelős szerkesztő: **Éder János.**

Társ-szerkesztő: **Holló Adolf.**

Kiadólaptulajdonos: **Weisz Márk.**

Köhögők és hurutos szenvedőknek a
= **Kaiser** =

mell-bonbon
a legbiztosabb
gyógyszer

2650

közjegyzőileg
elismert
bizonyítvány

Egyedüli álló bizonyítéka a biztos segítésnek **köhögés, reketség, hurut és elnyálkásodásról.** 1 csomag 20 és 40 fillérér kapható Csongrádon

Ungváry József

gyógyszerésznél

BOR. 1—2 éves homoki ó-bor. 22 krtól 32 krig Ujbor október 20-tól kezdve 16 frttól 24 frttig.

Szőlővessző. Fajtiszta, kitünően beérett 11 jeles csemege- és 11 borfajból. Sima vessző 2 és frttól felfelé. 2 éves gyökeres 12 frttól felfelé.

Nemes eperfa. 2—3 4—5 éves igen erős csemete 6 láb magasan ojtva 30 krtól 60 krig. Nagyban vételnél 10—50 százalékos engedmény.

Birsojtvány. Rendkívül nagygyümölcsű 7 fajban. Vannak rendelők, kik ezer számra ültetik, mert renkekvül hamar és bármilyen talajban bőven terem. A szép növényű 2—3—4—5 éves fák drbja 15 krtól 50 krig. Nagy vételnél olyan engedmény, mint az **epernél.**

Spanyol meggy. Pándi vagy Kőrösi megyy. Gyümölcse rendkívül keresett, mert befőzésre legalkalmasabb, 2—3—4—5 éves fák drbja 15 krtól 50 krig. Nagy vételnél olyan engedmény, mint az **epernél.**

Diófa. Könnyű törű, 2—3—4—5 éves fák ára 15 krtól 50 krig. Nagyobb vételnél 10—50% engedmény.

Mindenféle nemes gyümölcsfa. Körte, alma, szilva, őszirózsás és kajszinbarack, cseresznye, meggy, szelid gesztenye, lasponya, **szomorú alma, szomorú eper** magas és törpe alakban. Ár 15 krtól 50 krig. Nagyban vételnél tetemes engedmény.

Kiseleztezt ojtvány. 2—3 4—5 éves példányok ára 2, 5, 7, 10, 15 kr.

Mindenféle vadonez. 1000-re 5-85 frttól 19 frttig.

Akác, 1—2 éves, 1000-re 3-50 frttól 12 frttig. Végtelen nagy készlet.

Sövénykészítésre gleditsea (lepényfa, Krisztus koronája), 1—2 éves, 1000-re 4 frttól 14 frttig.

Sövénykészítésre melura **aurantica** 1000-re 5-85 forinttól 20 forintig.

Kerti eszköz. Horoló szőlőültető vas, kerti fűrész, olló, görbe szemző, valamint ojtókés, jelfa, ojtókenőcs igen olcsó áron és kitünő anyagból.

Viszonteladók keresetnek s ezek 20—30 százalékos engedményen túl 6 heti, esetleg 4—6 havi hitelt is kapnak. **Ar- és névjegyzéket** küld:

Ungváry László Czeglédről.

Nagy: Mondd csak kérlek Balogh, vettél már magadnak egy osztálysorsjegyet?
 Balogh: Még nem, mert nem tudom melyik a legszerencsésebb főáruda.
 Nagy: A legszerencsésebb főáruda

BIHARI EDE

Budapest, IV., Városház-utca 14.

Gondold csak kedves barátom, minő szerencsés ember, rövid idő alatt már kétszer nyerték nála a jutalomdíjat.

Balogh: Mi az a «jutalomdíj»?

Nagy: Jutalomdíj, barátom az a legnagyobb nyeremény.

600,000

korona. Én ebben a főárudában játszom és mondhatom, hogy nagyszerűen szolgálnak ki, a húzás után azonnal lakáson van a húzási jegyzék.

Balogh: Mikor van az I. osztály húzása?

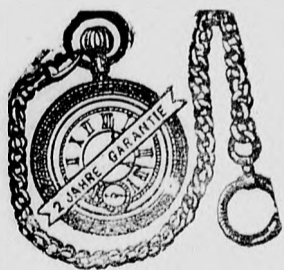
Nagy: Az már f. évi november 15 és 16-án van és

$\frac{1}{1}$ sorsjegy 12 K $\frac{1}{2}$ sorsjegy 6 K
 $\frac{1}{4}$ sorsjegy 3 K $\frac{1}{8}$ sorsjegy 1.50

De nem ajánlatos sokáig késni, mert közel a húzás előtt szörnyű nagy nála a kereslet.

Balogh: Ugy, akkor azonnal rendelék magamnak egy sorsjegyet

BIHARI EDE főelárusítónál
 Budapest, IV., Városház-utca 14

Sok pénzt!!!

meglehet takarítani óra, óraláncz és ékszer vásárlásnál ha azt az ember

J. WANDERER

Krakau Strádom 2.

óra gyarából szerzi be.

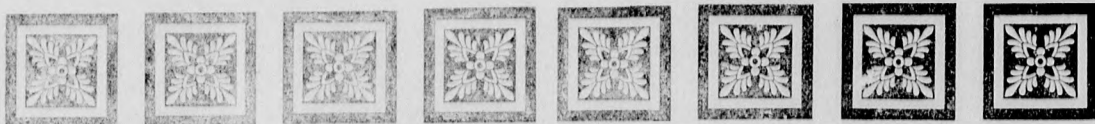
Képes úrjegyzéket hűld bermentre bárkinek ingyen ha ez iránt hozzá fordul.

Nem megfelelő 8 napon belül szívesen vissza vesz.

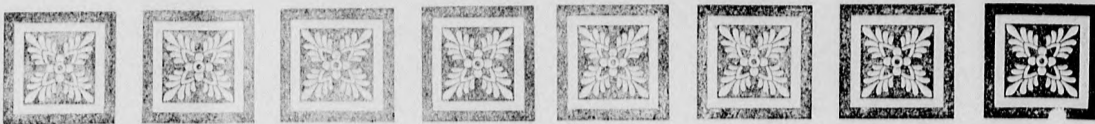
100 számú Nickel Cylinder remontoár óra 1 frt 90 kr. ugyanaz a Kiraly arczképével 20 krajezarral több.

900 számú ezüst remontoár óra 4 frt. 50 kr. lánczczal együtt 5 frt. 50 kr.

26. - 2.

HIRDETÉSEK jutányosan felvételnek lapunk kiadóhivatalában.

LEGNAGYOBB NYEREMÉNY legszerencsésebb esetben

1.000,000 korona.

Az összes 50.000 nyeremény **JEGYZÉKE.**

A legnagyobb nyer. legszerencsésebb esetben:

1.000,000 korona

A nyeremények részletes beosztása a következő:

Készpénzben fizetendő		Korona
1	jutalom	600000
1	nyer. á	400000
1	„	200000
2	„	100000
1	„	90000
1	„	80000
1	„	70000
2	„	60000
1	„	40000
5	„	30000
1	„	25000
7	„	20000
3	„	15000
31	„	10000
67	„	5000
3	„	3000
432	„	2000
763	„	1000
1238	„	500
90	„	300
31700	„	200
3900	„	170
4900	„	130
50	„	100
3900	„	80
2900	„	40
50,000	nyer. és jut. összegben	13.160,000

Nyujtsunk kezét a szerencsének!

Már sokan szerencsések lettek egy nálunk vásárolt sorsjeggyel!

Az egész világban a legnagyobb eséllyel bíró m. kir. szabad. osztálysorsjáték legközelebb újból megkezdődik.

100,000 sorsjegyre 50,000

pénznyeremény jut, tehát az oldaltálló nyereményjegyzék szerint a sorsjegyek felét pénznyereménygel húzzák ki és egy külföldi sorsjáték sem képes aránylag ily nagy nyereményeket felmutatni, mint a mi magyar osztálysorsjátékunk.

Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben

egy millió korona.

Egészben tizenhárom millió 160.000 korona lesz kihúzva és az egész vállalat állami felügyelet alatt áll.

Az eredeti sorsjegyek tervszerű árai I. osztályhoz:
 egy nyolczad ($\frac{1}{8}$) frt — 75 vagyis 1.50 kor.
 egy negyed ($\frac{1}{4}$) » 150 » 3.— »
 egy fél ($\frac{1}{2}$) » 3.— » 6.— »
 egy egész ($\frac{1}{1}$) » 6.— » 12.— »
 utáncét mellett vagy az összeg előzetes beakadémése ellenében. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre

f. é. november hó 15-ig

kérünk hozzánk beküldeni,

Török A. és Tsa

BANKHÁZ

Budapest,

V., Váci-körut 4 a.

Fiók: MUZEUM-KÖRUT 11.

és VI Erzsébet-körut 54.

Sok és nagy nyereményt fizettünk már ki vevőinknek és pedig rövid idő alatt körülbelül három és fél millió koronát.

Rendelőivel levágandó. **Török A. és társa főelárusítók Budapest.**

Kérek részemre I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervvel együtt küldeni.

Az összeget készpénzben, utnéveleznél kérem postautalvnyival küldöm, A nem tetsző törörendő.

Pontos cím: _____